

Agendapunt: 07.

Onderwerp:	Oprichting stichting KCR2
Datum:	25 juni 2026
Portefeuillehouder:	Dhr. J. Velema
Sector:	Bedrijfsvoering
Bijlage(n):	1. Modelontwerpbesluit oprichting RWT voor KCR2
Ter besluitvorming/ter bespreking/ter informatie:	Ter besluitvorming

Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- In principe in te stemmen met deelname aan de Rechtspersoon met Wettelijke Taak (RWT) voor KCR2;
- De raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het ontwerpbesluit.

Een en ander onder voorbehoud van besluitvorming in het VB van 22 juni 2026.

Toelichting voorstel

Toelichting voorstel

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2): het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen met als uitkomst een Rechtspersoon met Wettelijke Taak (RWT). Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Voor de oprichting van deze stichting is besluitvorming door ieder Algemeen Bestuur vereist. Deze besluitvorming vindt plaats in drie stappen: eerst een conceptbesluit, vervolgens de gelegenheid voor de gemeenteraden om wensen en bedenkingen naar voren te brengen, en ten slotte een definitief besluit door de Algemene Besturen.

Op 21 mei heeft de BAC-IV een positief advies afgegeven aan het Veiligheidsberaad die op 22 juni in haar vergadering hierover een besluit zal nemen. Mocht dit laatste aanleiding geven tot wijzigingen dan volgt er een nazending aan het Algemeen Bestuur VRG. Het Algemeen Bestuur VRG wordt gevraagd dit principebesluit te bekrachtigen zodat definitief invulling gegeven kan worden aan deze ontwikkeling.

(Historische) context

N.v.t.

Motivering

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen, en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin

informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:

- de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

Waarom de oprichting van een stichting?

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht, en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2- taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waar 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

De wettelijke taak van KCR2 ziet op de uitvoering van de functies zoals deze door het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid op 6 oktober 2025 zijn vastgesteld. Deze taken worden in eerste instantie verankerd in de op te stellen instellingsbesluit en statuten en uiteindelijk in de wet bij de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's. De taken zoals vastgesteld zijn:

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint-Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

1. De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;
2. Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;
3. Internationale operationele bijstandsverzoeken;
4. Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteam;
5. Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland.

KCR2 ondersteunt:

6. De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.

Kanttekeningen/risico's

Als VRG vinden wij deze ontwikkeling belangrijk want de voorgestelde governance borgt dat de zeggenschap evenwichtig is belegd. Zonder deze governance ontstaat het risico dat het ministerie van JenV een te dominante

invloed krijgt, terwijl de veiligheidsregio's onvoldoende positie hebben. Dat achten wij onwenselijk, gezien de verantwoordelijkheid en uitvoeringspraktijk die primair bij de regio's ligt. De veiligheidsregio's zijn bovendien de primaire informatievoeders van KCR2 en daarmee in wezen mede-eigenaar van het systeem (en data), terwijl er een grote groep (veelal kosteloze) gebruikers is. Juist daarom is het van belang dat de veiligheidsregio's zelf aan het stuur blijven bij de verdere ontwikkeling en inrichting van KCR2. Dit is essentieel voor een effectieve en gedragen uitvoering in het veiligheidsdomein.

Het interne toezicht wordt belegd bij een Raad van Toezicht, waarvan de leden worden benoemd door de gezamenlijke opdrachtgevers. Het voornemen is om de directeur Bedrijfsvoering van de VRG voor te dragen voor zitting in deze Raad van Toezicht. Daarmee wordt geborgd dat processen en besluitvorming transparant en herleidbaar plaatsvinden en dat invloed kan worden uitgeoefend op voor de VRG relevante thema's. Dit sluit aan bij de bestuurlijke aandachtspunten die de VRG van belang acht.

Financiële paragraaf

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Vervolgtraject

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, definitief besluiten tot oprichting van de stichting. Daarbij worden de statuten vastgesteld en het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigd.

Met een instellingsbesluit wordt de governance van KCR2, bestaand uit een bestuurlijk overleg en een directeurenoverleg, vastgesteld zodat veiligheidsregio's en het ministerie van JenV gezamenlijk beleidsmatig sturen.

Het gezamenlijk opdrachtgeversoverleg KCR2 werkt de statuten van de stichting uit en bereidt een instellingsbesluit voor, daarna kan de stichting worden opgericht.

De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Tijdslijn

- 25 juni 2026	: conceptbesluit Algemeen Bestuur VRG
- 25 juni – 17 september 2026	: traject wensen en bedenkingen gemeenteraden
- 8 oktober 2026	: definitief besluit Algemeen Bestuur VRG
- 1 november 2026	: deadline aanleveren wensen en bedenkingen bij Veiligheidsberaad
- 7 december 2026	: definitieve besluitvorming in Veiligheidsberaad

Afstemming/consequenties

	Afgestemd	Consequenties
Juridisch	☐	N.v.t.
Financieel	☐	N.v.t.
Personeel	☐	N.v.t.
IM/ICT	☐	N.v.t.

Communicatie

.....
N.v.t.

Inkoop

.....
N.v.t.

Overig

.....
N.v.t.